DEN FORSVUNDNE FULDMÆGTIG

Efter HANS SCHERFIGS roman „Den forsvundne Fuldmægtig" er der i hvert fald blevet skrevet to filmmanuskripter, et dansk og et svensk, og vi bringer her slutningen af begge manuskripter og en del af den romantekst, der er blevet „transskriberet filmisk" (at bringe alle de sider, der er blevet koncentreret dramatisk, ville fylde for meget; vi må henvise de særlig interesserede til bogen).

Det danske manuskript er i modsætning til det svenske ikke udarbejdet i endelig drejebogsform; man vil altså kunne studere to stadier i filmatiseringsprocessen. Man vil også kunne studere, hvor forskelligt de samme scener kan bearbejdes for film.

„Den forsvundne Fuldmægtig" (1938) er et opgør med den småborgerlige måde at leve på. Hovedpersonen er fuldmægtig Teodor Amsted, der forsøger at blive et frit menneske, men det lykkes ikke for ham; han er på grund af sin opdragelse og uddannelse lidet egnet til selvstændighed. Han laver et forsvindingsnummer, men bliver fundet og kommer i fængsel anklaget for bedrageri, dokumentfalsk og skattesnyderi. Han befinder sig udmærket i fængslet, og da han kommer ud, spekulerer han på, hvordan han kan komme ind igen. Han beslutter sig til at slå en kontorchef ihjel ved hjælp af en hammer, men det kan han heller ikke klare. Til slut finder han imidlertid ud af, at politiet vil tro ham, om han (løgnagtigt) hævder at have myrdet en vis Michael Mogensen, og dette bliver hans „redning": Han kommer tilbage til sit kære fængsel.

Det er Amsteds beslutning om at udgive sig for Michael Mogensens morder, hans „tilståelse" og hans tilbagevenden til fængslet, der skildres i de afsnit af bogen og af de to manuskripter, vi her bringer. Manuskriptscenerne „dækker" fra side 205–208 (Beslutningen og „tilståelsen") og fra side 210–13 (tilbage i fængslet) i romanen. Vi citerer ikke alle de passager i romanen, der „dækkes" af manuskripterne, kun de mest relevante: Side 205–206 (beslutningen), nogle linier fra side 208 („tilståelsen") og side 211–13 (tilbage i fængslet). Vi takker Hans Scherfig og „Gyldendal" for tilladelse til at citere disse afsnit.

I det svenske manuskript er indført en kærlighedsaffære mellem kriminalbetjenten Odense (sådan hedder han ikke hos svenskeren, men vi har tilladt os også at give ham dette navn i det svenske manuskript) og fru Amsted, og i romanen findes heller ikke personen Åse i det danske manuskript.

Romanen

Og så har man dog mistænkt ham for mord engang. Man har troet, at han har sprængt den stakkels Michael Mogensen i luften med dynamit.

Ja. Det har man troet om ham. Og måske tror man det endnu.

Og her ligger måske hans redning.

Teodor Amsted har rejst sig op i sengen. Og han bliver hed at betagelse. Blodet strømmer ham til hovedet.

Her er redningen! Her er *mordet!*

Nu gælder det om at tænke klart. Rolig! Rolig! – Det er vigtige ting, der skal overvejes nu!

Han tænker og tænker. Og han ler og trium-

Fortsættelse på side 38

Filmmanuskript I

Af Hans Scherfig, Sven Møller Kristensen og Søren Melson.

ÅSE:
Ja, det stod i aviserne dengang, alt det pjat med pengeafpresning og sådan noget. Man ved aldrig, hvad politiet kan hitte på.

AMSTED: *(lysvågen, har rettet sig op)*
Mogensen! – jeg kunne jo –

ÅSE:
Hvad mener De?

AMSTED: *(langt borte i tanker)*
Jeg *kunne* jo have gjort det (han rejser sig op). Jeg kunne jo sige – (vender sig om).

ÅSE: *(vil følge ham)*
Må jeg ikke følge med Dem?

Fortsættelse på side 38